

ANY ÀNGEL RUIZ I PABLO

Els actes per recordar l'escriptor des Castell

TEATRE

La història de l'amo en Xec de s'Ullastrar

► Frederic Erdozain adapta al teatre l'obra «Viaatge tràgic de l'amo en Xec de s'Ullastrar», en una funció promoguda pel Consell, la companyia Delfin Serra i el Teatre Principal. Serà diumenge, dia 11, a les 18 hores.

RUTES LITERÀRIES

Conèixer la vida i obra de l'escriptor

► El professor Xavi Martín oferirà un recorregut pels carrers des Castell, poble natal de l'autor. Es faran dues rutes, els dies 16 (a les 10 hores) i 24 (11 hores) de gener, amb sortida des de l'Ajuntament.

LLIBRES

Novetats editorials en un any especial

► La neta de l'autor, Eloisa Ruiz ha editat l'obra del seu avi «Memorias de un perro», i el Consell i l'Institut Menorquí d'Estudis han fet l'edició del còmic «L'amo en Xec de s'Ullastrar».

CONCURSOS I EXPOSICIONS

Literatura i pintura, escriptor i pintor

► En aquest «Any Àngel Ruiz i Pablo» es donarà a conèixer la vessant pictòrica de l'autor amb una exposició. A més, l'Ajuntament des Castell convoca els premis de narrativa curta i de contes, per Sant Jordi.

CICLE DE CONFERÈNCIES

Una mirada enrere amb una visió actual

► L'IME proposa revisar la vida i obra d'Àngel Ruiz i Pablo, amb ponències de Pere Gomila, Xavi Martín, Josep Maria Quintana, Miquel Pons Portella, Diego Dubón i Josefina Salord.

Redescobrint Àngel Ruiz i Pablo

ISAAC PONS DE ROSA

El Consell, l'Ajuntament des Castell i l'Institut Menorquí d'Estudis reten homenatge a Àngel Ruiz i Pablo coincidint amb el 150 aniversari del seu naixement. Ho fan amb un programa d'esdeveniments al llarg d'aquest 2015, que tindrà com a «plat fort» unes jornades de divulgació, recerca, investigació i revisió sobre aquest personatge polifacètic.

La consellera insular de Cultura, Maruja Baïllo, el batle des Castell, Lluís Camps, i la coordinadora científica de l'IME, Josefina Salord, van presentar ahir el calendari previst per a l'«Any Àngel Ruiz i Pablo», que comença aquest mateix diu-

menge, amb la representació de «L'amo en Xec de s'Ullastrar» que presenten el Consell, la companyia de teatre José Delfin Serra i el Teatre Principal.

Les següents cites seran dia 15 (20 hores, a l'IME), amb la presentació de «Memorias de un perro»; els dies 16 i 24 d'aquest mes amb les rutes literàries pel poble des Castell; i el Premi de Contes i Narració Curta que organitza el Consistori per Sant Jordi. Josefina Salord afirmà que el

Salord, Baïllo i Camps, ahir, al Consell.

«plat fort» d'aquest any dedicat a Ruiz i Pablo serà entre el 4 i el 8 de desembre, amb unes jornades en què es revisarà el conjunt de la seva obra des d'una visió actual, i partint del fons inèdit amb docu-

ÀNGEL RUIZ I PABLO. Va néixer as Castell el 1865. ● FOTO ARXIU

ments de l'autor (entre aquests, correspondència amb altres escriptors, poetes o personatges com Joan Alcover), cedit pel seu nét Joan Ruiz Fernández, que «permet desbordar el paper estrictament literari» de l'escriptor, qui es dedicà també al periodisme, la investigació, la història, l'arqueologia i, també, la pintura. Precissament, aquesta faceta de pintor es donarà a conèixer amb una exposició.

A més, a l'escola des Castell es faran activitats, i s'ha editat una unitat didàctica que es lliurarà a tots els centres de l'illa. També s'han editat 500 còmics de «L'amo en Xec de s'Ullastrar» i, per altra banda, l'Ajuntament des Castell destinarà 120.000 euros per una nova ubicació de la Biblioteca Pública, on s'hi instal·larà un bust d'Àngel Ruiz i Pablo.

L'illa maudita

HILARI DE CARA, PREMI CARLES RIBA DE POESIA

Pere Gomila
Poeta

Com és sabut, entre els premis literaris més ben dotats i de major prestigi en llengua catalana, es troben els que s'atorguen anualment durant la Nit de santa Llúcia, organitzats per Òmnium Cultural. El passat mes de desembre, i en el marc de la Festa de les Lletres Catalanes celebrada al Gran Teatre del Liceu, es donaven a conèixer els noms de les obres guanyadores d'aquests guardons en la seva 64a edició: «L'Àguila negra» de Joan Carreras rebia el Sant Jordi de novel·la; «Reflexions» d'Hilari de Cara, el Carles Riba de poesia; i M. Mercè Cuartiella, el Mercè Rodoreda de narracions per «Gent que tu coneixes». Es concedeixen, a més, els premis Folc i Torres i Joaquim Ruyra de narrativa juvenil i, per primer any, el Frederic Roda de textos teatrals que guanyaren, respectivament, Lluís Prats, Alejandro Palomas i Lluïsa Cunillé.

Quan vaig conèixer el veredict del

Carles Riba, acabava la lectura del darrer poemari publicat per Hilari de Cara, «Carrer d'Artà» (Leonard Muntaner editor, 2014) que havia estat guardonat amb el premi de Poesia Mediterrània Pare Colom atorgat per l'Ajuntament d'Inca, una obra, segons ha confessat el propi autor, d'elaboració lenta «perquè és un llibre d'aquells amb una escriptura que et fa mal i al mateix temps t'exorcitza». Es tracta d'un poemari incisiu, de gran força expressiva que parla, amb versos d'escriptura sovint descarnada, del dolor personal pel final d'una història d'amor, però que, contextualitzat en el carrer d'Artà de Manacor - la via per on duïen la gent a matar al cementiri durant la guerra civil -, s'entremescla amb el record i les referències al dolor de la història col·lectiva, al patiment de les víctimes. «Carrer corcalçigat, com més crid, com / més plany i em planys, més el vent aflora / traces d'empremtes, fòssils vius, veus / enregistrades en minúscules marques».

«Carrer d'Artà» és d'aquells poemaris que et commouen com a lector, que et sacsegen amb la seva càrrega de profunditat, que no et poden deixar indiferent. Hi ha l'experiència del dolor, del sexe, de

Hilari de Cara i Casaleiz (Melilla, 1945) ha estat guardonat recentment amb el premi Carles Riba de poesia que publicarà Proa. És professor de literatura, poeta, narrador, gestor cultural, traductor i col·laborador habitual de diversos mitjans de comunicació i revistes culturals.

la carnalitat més crua que tots coneixem, però, en aquest encreuament amb la història que transita pel carrer que li dona títol, hi ha també relats que ens toquen les fibres més íntimes com el poema dedicat a les infermeres que van matar durant la guerra. «Al cementiri les clavaren / de nou amb bales d'aram. A l'església / dels Dolors, com un avi de sang / i nafra i cera verda / el Sant Crist becava i era setembre». El llibre m'ha fet

pensar en «Via Bàltica», un altre dels poemaris d'Hilari de Cara, en aquest cas centrat en el dolor i la culpa de la vella Europa i el record de les guerres, dels morts, de les víctimes. Es tracta de dues obres ben diferents, però el dolor humà que trobam en els seus versos, el sofriment de les víctimes de la barbàrie és sempre el mateix.

Hilari de Cara és un poeta singular de llarga i reconeguda trajectòria. Doctorat en Filologia Catalana, com a docent és catedràtic de llengua i literatura espanyola a l'IES Mossèn Alcover de Manacor i té una llarga experiència en el camp de l'ensenyament. Entre altres, ha estat professor de literatura i llengua anglesa i catalana a diferents centres de Badalona. El 1995 es traslladà a Estats Units durant sis anys, on va ser professor de llengua i literatura espanyola, hispanoamericana i universal a l'Escola Internacional de les Nacions Unides. Segurament el coneixement profund de la literatura anglesa ha influït en la singularitat de la seva pròpia obra. En poesia es donà a conèixer el 1985 amb «L'Espai del senglar», al qual seguí «Quaderns d'Es Llombards» (1991), però és a partir de «Boler» (1998) i «Absalon» (2007), premi Pollença i Cavall Verd, que la seva veu es fa més coneguda. Després ha publicat «Postals de cendres» (2008), premi Serra d'Or de la crítica; «Via Bàltica» (2012), premi Carles Salvador i «Nunc» (2012), premi Vidal i Tomàs. Ha publicat també la novel·la «Un llac en flames» (2009).